

Lledoner del Mas de La Serra

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Mas de la Serra, al costat de la bassa
Emplaçament Veïnat de La Serra
Alçada: 124

Coordenades:

Latitud: 41.72353
Longitud: 2.62874
UTM Est (X): 469120
UTM Nord (Y): 4619147

Classificació

Número de fitxa 08082 - 161
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Com tot arbre d'edat madura, actualment té l'interior buit i la saba circula per les parts més externes del tronc.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Privada
Titular: 001018300DG61H0001LD
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 01/03/2022 - 07:46

Descripció

El lledoner (*Celtis australis*) del Mas de la Serra o de Can Serra, està situat al davant de la bassa, a mà esquerra del marge, entre la casa i la pallissa. És un arbre caducifoli d'uns dotze metres d'alçada, molt vell,

de més de tres cents anys, que es distingeix ràpidament degut a que l'interior del tronc és buit i al seu interior s'hi poden entrar dues persones. Tot i que el tronc és molt vell conserva les característiques essencials d'aquesta tipologia d'arbres, amb el tronc rectilini, i l'escorça grisa i llisa, sense estries, tan sols les que són resultat de l'envelliment natural de l'arbre. La capçada és arrodonida i ampla. Les branques més antigues han anat morint o han estat tallades, i de la part visible és on van naixent els nous rebrots que donen a la capçada una forma ben arrodonida. Les seves fulles, visibles amb el bon temps, mesuren entre 5 cm i 15 cm de llarg; són alternes, peciolades i serrades, amb dents de punta més clara, de color fosc i el revers, de color més clar.

Les flors no tenen pètals i estan formades per 5 pètals caducs de color groc verdós. El lledó o llautó, un fruit comestible i de sabor agradable, és una drupa que mesura un centímetre de diàmetre, que quan és madur, a finals d'estiu i durant la tardor, de dins és groc i per fora de color negre, amb un pinyol força petit.

Història

Arbre naturalitzat a la nostra terra, sembla que fou introduït a les costes de la Mediterrània pels fenicis, tal vegada pels grecs i romans.

A més d'ésser un arbre ornamental, degut a la seva flexibilitat i durada ha estat i és una fusta molt apreciada per fer forques de batre de tres, quatre i sis pollegons, mànecs d'eines, jous o pales de ventar en altres temps. A ses illes, els pastors tradicionalment en feien els collars pels gossos de pastura. La seva amplada servia per a protegir el coll de les mossegades d'algun altre depredador. Les branques tendres també han estat molt preuades en el món agrícola com a alimentació del bestiar.

Té propietats medicinals com lenitiu antidiarreic, estomacal i astringent. I de les seves arrels se n'extreia un colorant groc que permetia tenyir la seda.

Algunes creences i mites parlen de les propietats màgiques, ja que ha estat important en la confecció de gaiatos o bàculs com el que hauria tingut Moisès. En els indrets on hi ha un santuari o una font, el lledoner se'l relaciona amb els cultes a la deessa mare. Entre els pastors hi havia la creença que els flabiols realitzats amb la fusta d'aquest arbre tenia la propietat de foragitar els llocs i fins i tot les males companyies.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de Béns Protegits; dins *Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Fogars de la Selva*.

PHILIPS, Roger (1985). *Los árboles*. Barcelona. Editorial Blume

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

